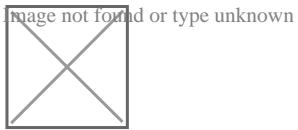

«Ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή»

/ [Πεμπτουσία](#)

Η Κλασική Μουσική και η Jazz συναντιούν τους Βυζαντινούς Ύμνους και την Παράδοση της Μεσογείου, σ' ένα καλοκαιρινό, μουσικό ταξίδι σε 11 χώρες, που πραγματοποιούν φέτος ο διεθνώς αναγνωρισμένος πιανίστας, συνθέτης και μαέστρος Βασίλης Τσαμπρόπουλος και η Νεκταρία Καραντζή, κορυφαία υμνωδός και ερμηνεύτρια, με τη μοναδική γυναικεία βυζαντινή φωνή. Είναι ένα ταξίδι ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή. Πρόκειται για μία μουσική συνεργασία και συνύπαρξη που ξεκίνησε το 2013 και έχει κερδίσει το κοινό αλλά και τους κριτικούς.

Η Πεμπτουσία επικοινώνησε με την Νεκταρία Καραντζή κατά τη διάρκεια αυτών των συναυλιών, η οποία παρά το ιδιαίτερα βαρύ και απαιτητικό πρόγραμμα των ημερών, με χαρά απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

N.K.1

Πεμπτουσία: Να ξεκινήσουμε κυρία Καραντζή με τον τίτλο των συναυλιών «Ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή». Τι σηματοδοτεί αυτός ο τίτλος;

Ν. Καραντζή: Τον τίτλο «Ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή» ή «Η Δύση συναντά την Ανατολή» τον χρησιμοποιούμε, είτε ως κυρίως τίτλο είτε ως υπότιτλο σε συναυλίες μας, εδώ και κάποια χρόνια ήδη από τότε που ξεκινήσαμε τη συνεργασία μας με τον Βασίλη Τσαμπρόπουλο. Ήταν επίσης και ο τίτλος της περσινής ευρωπαϊκής μας περιοδείας. Είναι αλήθεια ότι δύσκολα θα μπορούσαμε να αναζητήσουμε κάτι αλλο, γιατί νομίζω ότι εκφράζει, στην απόλυτη ακρίβειά του, το νόημα αυτού που παρουσιάζουμε με τον Βασίλη Τσαμπρόπουλο. Δεν πρόκειται απλώς για μία τυπική συνύπαρξη, επί σκηνής, της Μουσικής της Δύσης και αυτής της Ανατολής, όπου καθεμιά λαμβάνει το χώρο της διακριτά, δίνοντας το δικό της στίγμα. Κάτι τέτοιο μάλλον πιστεύω ότι δεν θα είχε και κάποιο νόημα. Ασφαλώς υπάρχουν στο πρόγραμμά μας και οι στιγμές που καθένας παρουσιάζει τον δικό του «μουσικό του χώρο» διακριτά, αλλά δεν αποτελεί αυτό τη βάση του προγράμματός μας, Πρόκειται περισσότερο για μία ουσιαστική καλλιτεχνική συνάντηση, όπου καθένας μας καλείται να «χάσει» κάτι από την αυτοτέλεια του

μουσικού χώρου που εκπροσωπεί, για να μπορέσει να «κερδίσει» σε ένα άλλο μουσικό επίπεδο έκφρασης. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα όπου οι διαφορετικοί μουσικοί πολιτισμοί, μέσα από τις ιδιαίτερες συνθέσεις του Βασίλη Τσαμπρόπουλου, συνδυάζονται ιδανικά, χωρίς να αποκηρύσσουν την ταυτότητα και το χρώμα τους. Η μουσική είναι από τη φύση της μία ξεχωριστή μορφή ελευθερίας. Η μεγαλύτερη παγίδα στη μουσική είναι να την καταπνίγεις στους ίδιους της τους κανόνες. Οι κανόνες της χρειάζονται υπέρβαση, για να μπορεί να ανασάνει, όπως άλλωστε κάθε κανόνας ή νόμος. Η ιδανική κοινωνία θα ήταν η κοινωνία όπου οι άνθρωποι θα ήταν σε θέση να υπερβαίνουν τους νόμους. Η υπέρβαση δεν είναι παράβαση. Είναι απλώς για λίγους. Έτσι και η ιδανική μουσική έκφραση είναι εκείνη που μπορεί να υπερβαίνει κανόνες και θέσφατα, σύνορα και στερεότυπα και να οδηγείται από την ουσιαστική ελευθερία της φύσης της. Αυτό το εγχείρημα νομίζω ότι πραγματοποιείται ιδανικά στο έργο του Βασίλη Τσαμπρόπουλου, ενός Μουσικού με όλη τη σημασία της λέξης που επειδή ακριβώς έχει ευλογηθεί, με φυσική ευκολία αλλά και μεγάλη προσωπική προσπάθεια και πορεία, να διαθέτει βαθειά και ουσιαστική γνώση των κανόνων της Μουσικής, της δεξιοτεχνίας της και της ευελιξίας της, αλλά και να έχει κατακτήσει πολλά διαφορετικά είδη της από την κλασική μορφή της, την jazz, μέχρι την βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική τέχνη, έχει γι' αυτό τη δυνατότητα να τη μετουσιώνει σε ένα ξεχωριστό «είδος» που εμπεριέχει δομικά στοιχεία διαλόγου και σχέσης, διαφορετικών μουσικών πολιτισμών. Σε ένα «είδος» λοιπόν που κινείται «ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή»...

N K 2

Image not found or type unknown

Πεμπτουσία: Οι χώρες που έχετε συμπεριλάβει στην καλοκαιρινή περιοδεία, έχουν διαφορετικές κουλτούρες και παραδόσεις. Πραγματικά ανάμεσα σ' ανατολή και δύση. Η μουσική ενώνει τους ανθρώπους; Πώς την προσλαμβάνουν λαοί με τελείως διαφορετικές -από τη δική μας- παραδόσεις;

N. Καραντζή: Σε αυτή την περιοδεία ταξιδεύουμε πράγματι σε πολλούς και διαφορετικούς πολιτισμούς, από τη Δυτική και την Κεντρική, ως την Ανατολική Ευρώπη. Η ανταπόκριση προφανώς ποικίλει ανάλογα με τη χώρα και την ποιότητα, την ιστορία, της παραδόσεις και τη φυσιογνωμία καθενός λαού. Σε γενικές γραμμές, θα έλεγα ότι το ενδιαφέρον απέναντι σε αυτό που παρουσιάζουμε με τον Βασίλη Τσαμπρόπουλο, σε αυτή τη μίξη μουσικών χρωμάτων που σμίγουν την κλασική, την jazz, την βυζαντινή και την λαϊκή παράδοση της Μεσογείου, είναι πολύ μεγαλύτερο στο εξωτερικό από ό,τι στην Ελλάδα. Το κοινό εν γένει στο εξωτερικό και ειδικά σε χώρες όπως η Γαλλία ή η Ιταλία αλλά και οι Σκανδιναβικές χώρες, είναι πολύ πιο ανοιχτό σε είδη που στη χώρα μας δυστυχώς εύκολα στιγματίζονται ή θεωρούνται, με αυτόν τον πολύ επιπόλαιο και εκχυδαϊσμένο -επιτρέψτε μου να πω- τρόπο αντιμετώπισης της «μουσικής βιομηχανίας», ως «αντι-εμπορικά».

Επειδή ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του προγράμματός μας βασίζεται στη

θρησκευτική μουσική, είτε με παλαιότερες συνθέσεις, είτε μέσω των συνθέσεων του Βασίλη Τσαμπρόπουλου υπό το πρόσma αυτό της ένωσης Δύσης και Ανατολής που σας περιέγραψα νωρίτερα, νομίζω ότι είναι σημαντικό να πω ότι αυτό το είδος μουσικής στην Ελλάδα είναι εντελώς παραγνωρισμένο, σε αντίθεση με πολλές χώρες του εξωτερικού. Ο όρος «θρησκευτική μουσική», συχνά ταυτίζεται σε εμάς με την λειτουργική του έκφραση στο χώρο του ναού. Ωστόσο η θρησκευτική μουσική έχει αναπτυχθεί, εδώ και αιώνες, ως ξεχωριστό είδος μουσικής με σημαντικούς εκπροσώπους σε όλον τον κόσμο που το αναδεικνύουν, φέρνοντας στην επιφάνεια καθένας τους και έναν ξεχωριστό μουσικοθρησκευτικό πολιτισμό, αυτόν της καταγωγής τους. Αυτό είναι άλλωστε το είδος στο οποίο επιθυμώ να κατατάσσω τον εαυτό μου, προσπαθώντας επί πολλά χρόνια να το υποστηρίζω εδώ στην Ελλάδα, αλλά και στο εξωτερικό.

N K 3

Image not found or type unknown

Πεμπτουσία: Τι περιλαμβάνει το πρόγραμμα; Είναι το ίδιο σ' όλες τις χώρες ή διαφοροποιείται;

N. Καραντζή: Κατά βάση περιλαμβάνει συνθέσεις του Βασίλη Τσαμπρόπουλου στις οποίες, όπως προανέφερα, σμίγουν πολλά μουσικά χρώματα. Είναι μια ουσιαστική συνάντηση της κλασικής μουσικής και της jazz, με τα παραδοσιακά τραγούδια της Μεσογείου και τη βυζαντινή εκκλησιαστική μουσική. Είναι επί της ουσίας μια συνάντηση της συγκερασμένης με την ασυγκέραστη κλίμακα, όπου εκεί μπορεί

κανείς να ανακαλύψει πως τα αδύνατα γίνονται δυνατά και πως ένα συγκερασμένο όργανο, όπως το πιάνο, που δεν έχει τη φυσική δυνατότητα να αποδώσει τα διαστήματα πολλών ήχων της βυζαντινής εκκλησιαστικής μουσικής, μπορεί ωστόσο να δώσει το «χώρο» για να αναπνεύσουν ιδανικά και με έναν άλλο τρόπο αυτοί οι ήχοι. Ο Βασίλης Τσαμπρόπουλος είναι πραγματικά ιδανικός σε αυτό και το έχει αποδείξει χρόνια τώρα, ειδικά μέσω της πολύχρονης συνεργασίας του με την κορυφαία Γερμανική εταιρεία ECM.

Το πρόγραμμα βέβαια περιλαμβάνει και κάποιες στιγμές που καθένας μας αφήνεται ελεύθερος, να αναδείξει αυτοτελώς τον δικό του χώρο μουσικής έκφρασης διακριτά και επομένως σημεία που ο Bach διαδέχεται τον Κουκουζέλη και η jazz διαδέχεται την πεντατονική της Ηπείρου.

Υπάρχουν πάντα διαφοροποιήσεις στο πρόγραμμα ανάλογα με τη χώρα, καθώς επιθυμούμε να εντάσσουμε και μουσικές του τοπικού πολιτισμού των χωρών που επισκεπτόμαστε.

N K 4

Image not found or type unknown

Πεμπτουσία: Ποιες από τις χώρες της φετινής περιοδείας έχετε επισκεφθεί μέχρι στιγμής;

N. Καραντζή: Έχουμε ταξιδέψει στην Ισπανία, την Πορτογαλία, τη Γαλλία και τη Σκωτία και οι επόμενοι προορισμοί είναι σε Ολλανδία, Πολωνία, Σλοβενία, Λιθουανία, Ιταλία και Ουκρανία.

N K 5

Image not found or type unknown

Πεμπτουσία: Νομίζω πως έχετε συμπεριλάβει και την Ελλάδα στο φετινό πρόγραμμα. Έτσι δεν είναι;

N. Καραντζή: Θα πραγματοποιήσουμε στις 4 Αυγούστου, μία μεγάλη συναυλία στο προαύλιο της Εκατονταπλιανής της Πάρου, αφιερωμένη στην Παναγία, με τον τίτλο: «Ω Πανύμνητε Μήτερ». Εκεί το πρόγραμμα θα περιέχει κυρίως κομμάτια αφιερωμένα στη χάρη Της, καθώς και αρκετά παραδοσιακά τραγούδια που περιλαμβάνονται στο τελευταίο μου cd «Ύμνοι και Τραγούδια για την Παναγία, vol. 1» από τις Εκδόσεις του Ρ/Σ της Εκκλησίας της Ελλάδος. Η συναυλία διοργανώνεται από τον Σύνδεσμο Μαρπησσαίων - Αρχιλοχιτών Πάρου, σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Θρησκευτικής Μουσικής του Ρ/Σ της Εκκλησίας της Ελλάδος και την Περιφέρεια Παροναξίας και τελεί υπό την αιγίδα του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Παροναξίας κ.κ. Καλλινίκου, τον οποίο ευχαριστούμε θερμά. Είχαμε τη χαρά να εγκαινιάσουμε αυτή την ιδέα των μεγάλων Συναυλιών για την Παναγία, ήδη από τη Μεγαλόχαρη Τήνου, στο προαύλιο της οποίας πραγματοποιήσαμε μία αντίστοιχη συναυλία πριν δύο χρόνια,

κοντά στον Δεκαπενταύγουστο και με τη χάρη Της, επιθυμούμε κάθε χρόνο να ταξιδεύουμε τέτοιες μέρες στα μεγάλα της Ελληνικά Προσκυνήματα για μία συναυλία, στο πλαίσιο οποιασδήποτε ευρωπαϊκής ή ελληνικής μας περιοδείας.

Η επόμενη συναυλία στην Ελλάδα, η οποία και θα ολοκληρώσει την περιοδεία μας, θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα, στις 8 Σεπτεμβρίου, στο Βυζαντινό και Χριστιανικό Μουσείο και θα είναι πραγματικά μία συναυλία - έκπληξη...

N K 6

Image not found or type unknown

Πεμπτουσία: Δύο Έλληνες καλλιτέχνες εκπροσωπείτε την πατρίδα μας στο εξωτερικό, αποδεικνύοντας ότι παρά την κρίση αυτή η χώρα παράγει πολιτισμό. Τι μηνύματα έχετε πάρει μέχρι στιγμής απ' αυτήν την περιοδεία στο εξωτερικό; Πώς μας αντιμετωπίζουν οι Ευρωπαίοι;

Ν. Καραντζή: Το σημαντικό με τους ανθρώπους που ερχόμαστε σε επαφή από το εξωτερικό, νομίζω ότι είναι το αίσθημα αλληλεγγύης και ουσιαστικής κατανόησης και συμπαράστασης για ό,τι βιώνουμε αυτές τις μέρες. Όχι απλώς συμπόνιας ή ελεγμοσύνης, που θα εμπεριείχε και κάποια πτυχή υποτίμησης. Υπάρχει επίσης ένα

έντονο αντι-γερμανικό κλίμα και δυσαρέσκεια, για τις ηγεμονικές τακτικές εις βάρος μας. Είναι αλήθεια βέβαια ότι κάποιες χώρες της Δυτικής Ευρώπης και των Σκανδιναβικών χωρών, δεν έχουν και την καλύτερη εντύπωση για εμάς. Κυρίως μας θεωρούν αναξιόπιστους και παρορμητικούς, με την αρνητική χροιά της έννοιας. Ωστόσο στην πλειονότητά τους, οι ευρωπαίοι, μακριά από μικροπολιτικές και άλλου είδους συμφέροντα, που διαμείβονται σε άλλα επίπεδα συζητήσεων, μας συμπαθούν και ενδιαφέρονται πολύ για την κατάστασή μας, τόσο που συχνά αισθάνομαι δύσκολα με τη σκέψη ότι ο Έλληνας εδώ και πολλά χρόνια, έχει μάθει να μη νοιάζεται για το τι συμβαίνει στις άλλες χώρες γύρω του και θεωρεί ότι είναι καλά, όταν ο ίδιος και το σπίτι του είναι καλά. Ισως το μάθημα αυτό, αυτές τις μέρες, το διδαχτήκαμε με τον χειρότερο τρόπο, όπως σίγουρα και πολλά ακόμη.

Κατερίνα Χουζούρη